

2. Счетоводна политика (продължение)

2.7. Финансови активи (продължение)

2.7.1. Класификация (продължение)

Облигации (продължение)

а) са толкова близо до падежа или датата на изкупуване на финансовия актив (например по-малко от три месеца до падежа), че промените в пазарния процент или лихва няма да имат значителен ефект върху справедливата стойност на финансовия актив;

б) се случват, след като предприятието е събрало в значителна степен първоначалната главница на всички финансови активи посредством насрочени плащания или предплащания; или

в) се отнасят за изолирано събитие, което е извън контрола на предприятието, не е повторяемо събитие и предприятието не е имало разумни причини да го очаква.

Към 31 декември 2014 г. Дружеството притежава облигации, класифицирани като „финансови активи“, държани до падеж и отчитани по амортизирана стойност, като е използван методът на ефективния лихвен процент. През 2015 г. Дружеството е продало облигациите, преди настъпването на падежа им и е закупило нови облигации. Новозакупените облигации са представени в счетоводния баланс като финансови активи на разположение за продажба и се отчитат по справедлива стойност.

През 2016 г. Дружеството е закупило облигации от свързано лице, които са представени в счетоводния баланс като финансови активи на разположение за продажба и се отчитат по справедлива стойност.

2.7.2. Нетирание на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се нетират и нетната балансова стойност се отчита в счетоводния баланс, когато има законно право да се нетират признатите суми и е налице намерение за уреждане на нетна база, или за реализиране на актива и уреждане на пасива едновременно.

2.8. Материални запаси

Материалните запаси се посочват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Разходът при потребление/ изписване се определя по метода “средно претеглена стойност”. Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажната цена, при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

2.9. Търговски вземания

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а впоследствие по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективен лихвен процент намалена с евентуална обезценка. Търговските вземания се класифицират като финансови активи от вида заеми и вземания първоначално възникнали в Дружеството.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет Дружеството преценява дали съществува обективно доказателство за обезценка относно търговските вземания, които са индивидуално значими. Обезценка се отчита в случай, че съществува обективно доказателство, че Дружеството няма да бъде в състояние да събере всички дължими му суми, съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.9. Търговски вземания (продължение)

Сумата на обезценката е разликата между балансовата и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на очакваните парични потоци, дисконтирани с ефективния лихвен процент. Размерът на обезценката на търговските вземания през текущия период се отчита като приход и разход. Когато се очаква вземане да бъде събрано до една година, то се отчита като текущ актив. В останалите случаи вземанията се отчитат като нетекущи активи.

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти са съставени от парични средства в брой, пари по банкови сметки, както и банкови депозити.

2.11. Акционерен капитал

Основният капитал на Дружеството е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

2.12. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В последствие заемите се отчитат по амортизирана стойност; всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за всеобхватния доход през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва. Заемите се класифицират като текущи задължения, освен ако Дружеството има безусловно право да отсрочи уреждането на задължението за период най-малко 12 месеца след датата на баланса.

2.13. Търговски задължения

Търговските задължения са задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като текущи задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година. В противен случай, задълженията се представят като нетекущи пасиви.

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива стойност, а впоследствие по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

2.14. Текущи и отсрочени данъци

Текущият разход за данък върху дохода се изчислява на база данъчните закони. Ръководството периодично преоценява позициите си, отразени в данъчните декларации, по отношение на обстоятелства, в които приложимата данъчна нормативна уредба е обект на интерпретация. Дружеството начислява провизии, ако е необходимо, за сумите, които се очаква да бъдат дължими като данъци.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовия отчет.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14. Текущи и отсрочени данъци (продължение)

Отсрочените данъци се определят чрез прилагането на тези данъчни ставки и нормативна уредба, които са в сила или по същество въведени в сила към датата на баланса и се очаква да бъдат приложени, когато отсрочените данъчни активи или отсрочените данъчни пасиви се проявят с обратна сила. Отсрочени данъчни активи се признават до размера, до който е вероятно да са на лице облагаеми печалби в бъдеще, които да позволяват данъчните временните разлики да бъдат използвани.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, когато има законно право за компенсиране на текущи данъчни активи с текущи данъчни пасиви и когато отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с дохода, отнасящи се към данъци върху дохода се събират от същия данъчен орган и отнасящи се за това или за различни данъчнозадължени лица, когато има намерение за уреждане на баланс на нетна основа.

2.15. Доходи на наети лица

(а) Задължения за пенсионно осигуряване

Дружеството не управлява задължителни или доброволни пенсионни фондове. Изплащането на пенсии остава задължение на Националния осигурителен институт. Дружеството плаща данък върху дохода на физически лица, вноски за социално и здравно осигуряване, както и за „Универсален пенсионен фонд”, съгласно действащата в страната нормативна уредба. Разходите за пенсионно осигуряване се признават в отчета всеобхватния доход за периода, за който се отнасят.

Съгласно изискванията на нормативната уредба, Дружеството внася в държавно управлявани пенсионни и социално-осигурителни фондове задължителни вноски. След като вноските веднъж са изплатени, Дружеството няма повече задължения за плащане. Вноските се признават като разход за персонала, когато станат дължими.

(б) Задължения за обезщетение при пенсиониране

Оценяването на дългосрочните доходи на наетите лица се извършва по кредитния метод на прогнозираните единици, като оценката към датата на баланса се прави от лицензирани актюери. Задължението, признато в баланса е сегашната стойност на задължението за изплащане на обезщетения към датата на баланса, заедно с корекциите за актюерските печалби/ загуби и разходите за предишен трудов стаж.

Актюерските печалби и загуби, възникнали в резултат на практически корекции и промени на актюерските предположения, се признават в други всеобхватни доходи.

2.16. Провизии

Провизиите се определят по сегашната стойност на очакваните разходи за уреждане на задължението, като се използва ставка преди данъчно облагане, която отразява оценката на текущото състояние на пазара на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Увеличението на провизията в резултат на времето се признава като разход за лихва.

Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Провизии се отчитат с цел да бъдат покрити потенциални бъдещи загуби, възникнали от задължението да се компенсират собственици на определени мрежови активи, затова че се използват за снабдяване на клиенти с електрическа енергия.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.16. Провизии (продължение)

Провизии за възстановяване на вреди, нанесени върху околната среда, разходи за правни искове и за други договорни и законови задължения се признават когато Дружеството има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития, вероятно е да възникнат, отколкото да не възникнат, изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може надеждно да се определи сумата на задължението.

2.17. Признаване на приходите

Приходите включват справедливата цена на полученото или подлежащо на получаване плащане или възнаграждение за продадените стоки и услуги, при нормално протичане на дейността на Дружеството. Приходите са посочени нетно от данъци върху добавената стойност, върнати стоки и предоставени отстъпки.

Дружеството признава приходи, когато сумата на прихода може да бъде надеждно оценен, когато е възможно дружеството да получи бъдещи икономически изгоди, и когато отговаря на специфични критерии за всяка дейност на Дружеството, конкретизирана по-долу. Дружеството основава своите преценки на историческите резултати, като взема предвид вида на клиента, вида на сделката и особеностите на всяко споразумение.

Като приходи от продажби се отчитат приходи от мрежови компоненти, включени в цената на електрическа енергия, присъединителни такси и приходи от предоставени други услуги.

(а) Мрежови компоненти, включени в цената на електрическа енергия

Мрежовите компоненти, включени в цената на електрическата енергия, определена от КЕВР, включват такса за пренос и цена за достъп.

Приходите от продажба на мрежовите компоненти в цената на електрическа енергия се признават в печалби и загуби на месечна база, за периода за който се отнасят.

(б) Приходи от присъединителни такси

Приходите от присъединителни такси за свързването на нови консуматори не носят икономическа изгода на клиентите, тъй като тази такса само осигурява достъп до електрическата мрежа, но не предоставя текущи мрежови услуги. Тези услуги се регулират от законовата рамка. В случая, таксите за присъединяване и таксите за мрежовите услуги са свързани, което означава че се предоставя една услуга – разпределение (осигуряване на постоянен достъп до мрежата). Като се вземе предвид регулацията на цените, се наблюдава кръстосано субсидиране между таксите за присъединяване и таксите за разпределение на макро ниво. Съответно, таксите за присъединяване намаляват таксите за разпределение за всеки клас клиенти. Тъй като сектора, като естествен монопол работи на базата на разходно определени, регулирани цени, цената за присъединяване трябва по някакъв начин да бъде компенсирана. Ако тази цена не беше определена, тя щеше да има отражение в таксите за мрежови услуги. При такъв начин на заплащане, съществуващите клиенти, биха субсидирали новите присъединявания.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17. Признаване на приходите (продължение)

(б) Приходи от присъединителни такси (продължение)

Може да бъде заключено, че благодарение на плащаната цена за присъединяване, цената за разпределение е по-ниска в бъдещите години, въпреки че обичайно не се правят такива отстъпки на клиенти. Таксите за присъединяване се разсрочват, когато Дружеството има задължение да осигури тези услуги, свързани с разпределение на електрическа енергия в бъдеще.

Така разсроченият приход за бъдещ период впоследствие се признава в отчета за всеобхватния доход на база полезния живот на съоръженията инсталирани при клиентите.

(в) Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават пропорционално на времето, като се използва методът на ефективната лихва.

2.18. Разпределение на дивиденди

Разпределението на дивиденди се признава като задължение във финансовите отчети на Дружеството в периода, в който е одобрено от акционерите на Дружеството.

2.19. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно.

Дружеството извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване по отношение на бъдещи периоди, които могат да се различават от фактическите резултати.

Значимите счетоводни приблизителни оценки, при които има значителен риск от последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите в бъдеще, са описани по-долу:

(а) Определяне на полезния живот на ИМС и нематериални активи

Ръководството на Дружеството прави преглед на полезния живот на материалните и нематериалните активи и потенциалното му увеличение или намаление, на база на регулярни наблюдения и оценки, извършени от технически експерт.

Тестове за обезценка на нетекущи активи

Към 31 декември 2015 г., в съответствие със счетоводната си политика, Дружеството е извършило проверка дали инвестициите в дълготрайни материални подлежат на обезценка. Възстановимата стойност на генериращи парични потоци единици (ГППЕ) се определя на база изчисление на стойността им в употреба. Изчисленията изискват използване на приблизителни оценки и са базирани на прогнози на бъдещите парични потоци преди данъци, базирани на прогноза за петгодишен период, включваща одобрените от ръководството финансови бюджети за двугодишен период и текущо изготвена прогноза за тригодишен период.

ЕНЕРГО – ПРО Мрежи АД
Приложения към предварителния годишен финансов отчет (продължение)
31 декември 2016 г.

(В случай, че не е оповестено друго, сумите са в хиляди лева)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки (продължение)

(а) Определяне на полезния живот на ИМС и нематериални активи (продължение)

Ключови предложения, използвани за изчисляване на стойността в употреба:

- Нарастване на приходите на годишна база – за 2016 г. - 3.6%; за 2017 г. – 0.1%; за 2018 г. – минус 0.8%, за 2019 г. – 2.5% и за 2020 г. и следващите – 0%;
- Бюджетиран брутен марж – за 2016 г. - 31.1%; за 2017 г. – 32.4%; за 2018 г. – 33.5%, за 2019 г. – 35.1% и за 2020 г. – 35.4%;
- Дисконтовият процент преди данъци, използван в прогнозните парични потоци, е равен на средно-претеглената стойност на капитала на Дружеството - 6.1%.

Ръководството определя бюджетирания брутен марж на базата на предишен опит и очаквания за развитието на пазарите. Прилаганите дисконтови проценти са формирани преди облагане с данъци и отразяват специфични рискове, свързани със съответния оперативен сегмент. Ако приложимият дисконтов процент се увеличи до 8% и бюджетираният брутен марж се намали за всяка от годините с 2%, все още няма да има нужда от обезценка на активите на Дружеството.

(б) Обезценка на вземания

Ръководството оценява обема и периода на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с вземания, въз основа на опит спрямо текущи обстоятелства в следните групи: търговски и съдебни вземания. Поради присъщата несигурност на тази оценка, действителните резултати могат да се различават от очакваните. Ръководството на Дружеството преглежда оценките от предходни години и действителните резултати от предходна година.

(в) Обезценка на материални запаси

Ръководството изчислява обезценка на материалните запаси чрез сравняване на балансовата стойност и вероятната нетна реализируема стойност, при извършване на оценка на моралното и техническото остаряване на инвентарните позиции. Поради присъщата несигурност на тази оценка, действителните резултати могат да се различават от очакваните. Ръководството на Дружеството преглежда оценките от предходни години и действителните резултати от предходна година.

(г) Пенсионни доходи

Сегашната стойност на задълженията по пенсионни доходи зависи от няколко фактора, които са определени на база актюерска оценка, използвайки различни преценки, включително заплатите определени в Колективния трудов договор, техния ръст и други. Използваните преценки за определянето на нетния разход/ (приход) за пенсиите включват дисконтов фактор.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки (продължение)

(г) Пенсионни доходи (продължение)

Всяка промяна в тези преценки влияе на балансовата стойност на задълженията по пенсионни доходи. В края на всяка година, Дружеството определя подходящ дисконтов фактор. Това е лихвеният процент, който трябва да бъде използван за определянето на сегашната стойност на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, необходими за покриването на задълженията по пенсионните доходи. При определянето на подходящ дисконтов фактор Дружеството взема под внимание лихвения процент по дългосрочни държавни ценни книжа (ДЦК) с 10 – годишен матуритет, издавани в Република България, деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани доходите и срокове до падежите, близки до сроковете на съответните задължения по пенсионни доходи.

Тъй като средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, от актюера е извършена екстраполация на данните за ефективната годишна доходност на дългосрочните ДЦК.

(д) Провизии

Ръководството използва значими счетоводни приблизителни оценки и преценки при определяне на размера на провизиите (Приложение 19).

Провизия за цена за достъп до чужди съоръжения

Както е оповестено в Приложение 19, изчислението на провизията се основава на методологията определена от ДКЕВР, като се взема предвид очакваната стойност на съответните активи и електрическата консумация на свързаните потребители. Тези провизии покриват потенциални иски за компенсация на клиенти за последния три годишен период.

В изчислението на провизията има определена несигурност относно броя на потребителите, които биха могли да предявят иск за обезщетение и относно изхода от евентуално съдебно дело по предявен иск. Дружеството оценява всички съоръжения, за които има информация, че се използват, за които е вероятно да бъдат предявени иски и клиентите да спечелят евентуално съдебно дело.

Провизия за правни иски

Ръководството на Дружеството извършва оценка на риска Дружеството да загуби правни спорове. Преценките се актуализират периодично, за да отразят развитието на всички правни спорове и обстоятелства по тях.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки (продължение)

(е) Активи, притежавани от трети страни, използвани за разпределение на електроенергия

Съгласно изискванията на лицензията за разпределение на електрическа енергия и параграф 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергетиката, Дружеството е задължено изцяло да придобие или обнови всички електрически компоненти на преносната и разпределителна мрежа (виж също Приложение 31).

По тази причина, Дружеството прилага КРМСО 4 и съответно наличието на финансов лизинг. Според МСС 17, актива се отчита по по-ниската от справедливата стойност или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Настоящата стойност на лизинговите плащания е оценена на нула, тъй като към момента на издаване на финансовия отчет съществува несигурност по отношение на бъдещето им изкупуване.

2.20. Технологични разходи от електроенергия

Както е оповестено в Приложение 2.17., таксите за мрежово разпределение се отчитат в печалба и загуба на месечна база след измерване на предоставената на крайните потребители на електрическа енергия. Дружеството отчита технологичните разходи от пренос на електроенергия.

С Протокол № 207 от 19 декември 2013 г. КЕВР е определила размера на технологичните разходи при разпределение на електрическата енергия в размер на 9%. С Протокол № 110 от 18 юли 2013 г. КЕВР е определила и месечни коефициенти на отклонение, които да се прилагат към определените средногодишни норми (т.е. месечният коефициент се умножава по 9%).

Месечните коефициенти на отклонение са както следва:

месеци	Месечен коефициент за отклонение на технологичните разходи
януари	1.50
февруари	1.21
март	1.09
април	1.12
май –септември	1.00
октомври	1.00
ноември	1.13
декември	1.53

Технологичните разходи на електроенергия за 2016 г. са в размер на 11.03% (2015 г.: 12.08%).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.21. Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия финансов отчет собствениците, техните дъщерни и асоциирани дружества, служители на ръководни постове и членовете на управителния и надзорния съвет, както и близки членове на техните семейства, се третираат като свързани лица. В рамките на нормалната стопанска дейност се осъществяват редица сделки със свързани лица. Подробна информация за сделките със свързани лица и салдата в края на годината е представена в Приложение 32.

3. Управление на финансовия риск

3.1. Фактори, определящи финансовия риск

Дейността на Дружеството е изложена на редица финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск от промяна на бъдещите парични потоци в резултат на промяна в пазарните лихвени нива. Програмата на Дружеството за цялостно управление на риска има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовите показатели на Дружеството.

Финансовият риск се управлява последователно за всички дружества от групата на ЕНЕРГО – ПРО ВАРНА ЕАД на местно ниво чрез анализ на рисковите фактори и избора на съответните мерки.

(а) Валутен риск

Дружеството не е пряко изложено на валутен риск, поради това, че осъществява малко на брой несъществени сделки, деноминирани в чуждестранна валута. Българският лев е обвързан с еврото с фиксиран валутен курс.

(б) Лихвен риск

Към 31 декември 2016 г. Дружеството притежава лихвоносни активи, но лихвеният риск е минимизиран, тъй като лихвените проценти са фиксирани. Поради тази причина, при анализ на чувствителността, не се очаква изменение на приходите от лихви.

Лихвеният риск за Дружеството е свързан с получените заеми. Заемите с плаващи лихвени проценти излагат Дружеството на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Заемите с фиксирани лихвени проценти излагат Дружеството на лихвен риск, свързан с колебания при бъдещо определяне на справедливи стойности. През 2016 г. заемите на Дружеството са с фиксиран лихвен процент и са деноминирани във функционалната валута.

През 2016 г. Дружеството има получен заем от Юробанк България АД.

(в) Кредитен риск

Кредитният риск възниква в резултат на парични средства и други парични еквиваленти и депозити държани в банки и финансови институции, както и кредитни експозиции към клиенти на едро и на дребно, включително несъбрани вземания и договорени операции. За банките и финансовите институции са приемливи само контрагенти, които са определени от групата на ЕНЕРГО – ПРО ВАРНА ЕАД за такива.

Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск, тъй като основният клиент на Дружеството е свързано лице (ЕНЕРГО - ПРО Продажби АД).

ЕНЕРГО – ПРО Мрежи АД
Приложения към предварителния годишен финансов отчет (продължение)
31 декември 2016 г.

(В случай, че не е оповестено друго, сумите са в хиляди лева)

3. Управление на финансовия риск (продължение)

3.1. Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

(в) Кредитен риск (продължение)

Дружеството е изложено на кредитен риск, тъй като към 31 декември 2016 г. притежава облигации, които се котират на активен пазар. Облигациите се оценяват по справедлива стойност, съответстваща на цената на облигациите, последно котирана на Bratislava Stock Exchange към 31 декември 2016 г. Експозицията на Дружеството на кредитен риск, свързан с тези облигации към 31 декември 2016 г. е в размер на 46,162 хил.лева.

През ноември 2016 г. Дружеството е закупило облигации при условията на частно (непублично) предлагане от облигационната емисия на ЕНЕРГО-ПРО ВАРНА ЕАД (дружество-майка), с падеж 8 ноември 2023 г. Облигациите са оценяват по справедлива стойност. Тъй като облигациите не се котират на активен пазар, Дружеството счита, че балансовата стойност на облигациите към 31 декември 2016 г. е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Експозицията на Дружеството на кредитен риск, свързан с тези облигации към 31 декември 2016 г. е в размер на 41,769 хил.лева.

(г) Ликвиден риск

Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно парични средства и възможността за финансиране чрез адекватен размер на договорени кредитни линии.

Ръководството наблюдава и контролира текущите прогнози за ликвидността на Дружеството (състоящи се от неизползвани кредитни линии и парични средства и парични еквиваленти) направени на базата на очакваните парични потоци.

Финансовите пасиви са както следва:

	По-малко от 1 година
Към 31 декември 2016 г.	
Заеми	39,337
Търговски и други задължения, с изключение на задължения към държавния бюджет	25,787
Към 31 декември 2015 г.	
Търговски и други задължения, с изключение на задължения към държавния бюджет	20,121

Финансовите пасиви падежират в рамките на три месеца.

(д) Ценови риск

Тъй като Дружеството извършва своята дейност на регулирания пазар, Дружеството предоставя информация и прави ценови предложения на КЕВР. Все пак, КЕВР е упълномощено от закона да определя цените по независим начин и може да не вземе предвид позицията на Дружеството.